

Турчинеське лісництво														
8	20	1.5		1.5	10СЗ+ДЗ+БП	66	0.70	1	24	28	370	4	великий та малий соснові лубоїди, дубовий трутовик, златка вузькотіла	55
8	24	1.3		1.3	10СЗ	76	0.70	1	24	32	440	4	великий та малий соснові лубоїди	15
8	25	3.6		3.6	10СЗ+ДЗ+БП	55	0.80	2	17	20	350	4	великий та малий соснові лубоїди	15
19	20	3.3		3.3	10СЗ+БП	74	0.70	1	26	30	430	4	великий та малий соснові лубоїди	30
19	38	2.6		2.6	8СЗ(46)1БП1ДЗ+СЗ	46	0.80	1	18	22	250	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, несправжній трутовик, дубовий трутовик	25
26	8	1.9		1.9	10СЗ+ДЗ+БП	74	0.70	1	26	30	400	4	великий та малий соснові лубоїди	40
27	30	0.7		0.7	10СЗ	68	0.70	1	22	26	320	4	великий та малий соснові лубоїди	40
Всього:		14.9		14.9										
Шершнівське лісництво														
21	1	0.9		0.9	8СЗ2БП+ОС	81	0.80	1	25	32	390	2	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, несправжній трутовик	20
21	2	5.7		5.7	8СЗ1ДЗ1БП+ОС+ВЛЧ	81	0.60	1	27	36	340	2	великий та малий соснові лубоїди, дубовий трутовик, златка вузькотіла, березова губка	10
27	29	9.5		9.5	10СЗ+ДЗ+БП	91	0.60	1А	30	36	410	2	великий та малий соснові лубоїди	40
43	26	10		10.0	10СЗК+ВЛЧ+БП	41	0.90	1	16	18	260	4	коренева губка	35
71	1	5		5.0	9СЗ1ДЗ	69	0.70	1А	27	30	400	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, несправжній трутовик	30
77	11	2.5		2.5	10СЗ+ДЗ+БП	66	0.75	1	23	28	390	4	великий та малий соснові лубоїди	45
77	18	8.5		8.5	10СЗ	64	0.70	1	22	24	380	4	великий та малий соснові лубоїди	30
Всього:		42.1		42.1										
Ушомирське лісництво														
4	37	2.1		2.1	9СЗ1ДЗ+ЯЛЕ+БП+ОС	65	0.80	1А	26	28	430	4	великий та малий соснові лубоїди, дубовий трутовик, златка вузькотіла, березова губка	20
4	41	2.2	(2)	1.8	10СЗ+БП	75	0.80	2	22	24	370	4	великий та малий соснові лубоїди	10
11	1	3.4		3.4	10СЗ+БП	75	0.85	2	22	24	390	4	великий та малий соснові лубоїди	20
25	51	3.7		3.7	4СЗ6БП	70	0.70	3	18	24	160	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, несправжній трутовик	30
27	36	2.4		2.4	8СЗ2ДЗ+ГЗ	58	0.70	1А	25	28	340	4	великий та малий соснові лубоїди, дубовий трутовик, златка вузькотіла	25
31	48	3.6		3.6	9СЗ1ГЗ+ДЗ	66	0.60	1А	26	28	345	4	великий та малий соснові лубоїди	30

33	13	1.3		1.3	9С31БП+ДЗ+ГЗ	69	0.70	1А	27	36	400	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, несправжній трутовик	25
39	27	10.5	(3)	5.2	8С31ДЗ1БП+ЛЕ+ГЗ	52	0.55	1А	23	26	230	4	великий та малий соснові лубоїди, дубовий трутовик, златка вузькотіла, березова губка	20
40	11	0.6		0.6	9С31ДЗ+БП	66	0.70	1А	26	30	380	4	великий та малий соснові лубоїди	40
41	18	1.4		1.4	6С31ДЗБП+ОС	58	0.70	1	22	28	240	4	великий та малий соснові лубоїди, дубовий трутовик, златка вузькотіла, березова губка	25
44	9	6.2		6.2	8С32БП+ОС	95	0.80	3	19	32	240	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, несправжній трутовик	15
59	22	1.1		1.1	8С31ЯЛЕ1БП	55	0.70	1А	24	28	350	2	великий та малий соснові лубоїди	25
59	28	0.3		0.3	10С3+ДЗ+БП	84	0.70	1А	29	36	460	2	великий та малий соснові лубоїди	60
70	6	0.7		0.7	7С32ДЗ1БП	66	0.70	1А	27	32	340	2	великий та малий соснові лубоїди, дубовий трутовик, златка вузькотіла, березова губка	20
70	18	2.2		2.2	9С31ДЗ+БП	81	0.70	1А	29	36	460	2	великий та малий соснові лубоїди, дубовий трутовик, златка вузькотіла, березова губка	20
Всього:		41.7		36.0										
Разом:		137.8		116.8										

При обстеженні насадження виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). У дерев сосни в нижній частині стовбура на обкорованих деревах в районі товстої кори наявні звивисті повздовжні маточні та личинкові ходи великого соснового лубоїда (*Tomicus piniperda*). Також на повалених деревах в верхній частині стовбура в районі тонкої кори виявлено поперечні дугоподібні ходи малого соснового лубоїда (*Tomicus minor*). Під проекціями крон на підстилці знайдено від 10 до 20 шт/м² свіжих, пошкоджених пагонів, що свідчить про значну чисельність популяції даних шкідників. Всихання та відмирання дерев зумовлене первинним заселенням великим та малим сосновими лубоїдами (*Tomicus piniperda*, *Tomicus minor*).

У Шершнівському лісництві в кварталі 43 виділі 26 діє осередок кореневої губки (КГ) (*Heterobasidion annosum*), там спостерігається дифузний характер всихання. Характерною візуальною ознакою є наявність поодиноких або куртинних повалених дерев та дерев з помітним нахилом від вертикальної осі внаслідок ураження грибом кореневої системи та викликаючи корозійно-деструктивний тип гнилі (строкату ситову). Зовнішні ознаки ураження, де активно проходить розвиток КГ проявляються в зменшенні річного приросту, ажурності крон, укороченні хвої, хвоя набуває блідо-зелений відтінок, легко осипається, пізніше жовтіє, буріє, передчасно опадає. В подальшому насадження заселилось стовбуровими шкідниками (великим та малим сосновими лубоїдами, синьою сосною златкою, стовбуровим сосновим смолюхом, малим рогахвостом).

У дуба звичайного (*Quercus robur* L.), що наявний у насадженнях, виявлено ознаки заселення або відпрацювання такими вторинними шкідниками, як златка дубова

бронзова (*Chrysobothris affinis* F), зелена вузькотіла (*Agrilus viridis* L), вузькотіла (*Agrilus angustulus*) та дубовий заболонник (*Scolytus intricatus* Ratz) про це свідчать личинкові та маточні ходи, які помітні на поверхні деревини та під корою, завдовжки від 1 до 3 сантиметрів. Також на деревах є велика кількість льотних отворів даних шкідників. Крім того, зустрічалось ураження стовбурів несправжнім дубовим трутовиком (*Fomitiporia robusta*), що підтверджується наявністю плодових тіл дереворуйнівного гриба.

У дерев берези повислої (*Betula pendula* Roth.), яка є в складі насаджень спостерігається всихання окремих гілок і суховерхість, що часто поширюється на всю крону та призводить до всихання дерева, викликане ураженням бактеріальною водянюкою. Крім того виявлені такі поширені для берези патології, як ураження стовбурів березовою губкою (*Fomitopsis betulina*) викликають деструктивну ядрово-заболонну гниль та спражнім трутовиком (*Fomes fomentarius*), що спричиняє розвиток білої мармурової ядрово-заболонної гнилі.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів.

Рекомендації:

Для поліпшення лісопатологічного та санітарного стану насаджень Коростенського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», комісія призначає вибіркову санітарну рубку інтенсивністю (окомірно) 10-60 м³/га у вищезазначених насадженнях на площі **116,8 гактарів**.

ВСР провести у 2025 році згідно пунктів 2, 5, 6, 9, 10, 12, 13, 14, 19, 20, 21, 23, 26 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

Осередків карантинних, а також хвоє- та листогризухих шкідників та хвороб дерев не виявлено. Рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні не виявлено.

Представники комісії:

Провідний інженер-лісопатолог
ДСЛП «Київлісозахист»

Інженер ОЗЛ I категорії філії
«Столичний лісовий офіс»

Лісничий Омелянівського лісництва

Лісничий Турчинецького лісництва

Лісничий Шершнівського лісництва

В.о. лісничого Ушомирського
лісництва

Олена СУСЬКА

Катерина БАХТІНА

Сергій ШИНКАР

Андрій ВАСІОХНИК

Антон МАКСИМЧУК

Денис ШЛАПАК